

Keşan

Ticaret ve Sanayi Odası

Çin Halk Cumhuriyeti

Ülke Raporu

2021

*Ülke raporunda yer alan bilgiler ve tablolar T.C. Ticaret Bakanlığı resmi web sitesi

www.ticaret.gov.tr den alıntılar yapılarak, rapor hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

- 1. GENEL BİLGİLER**
- 2. GENEL EKONOMİK DURUM**
- 3. DIŞ TİCARET POLİTİKALARI VE UYGULAMALARI**
- 4. DIŞ TİCARET**
- 5. TÜRKİYE İLE TİCARET**

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC)
Nüfus	1,4 milyar (2022)
Dil	Mandarin (Pekin Lehçesi)
Yüzölçümü	9 561 000 km ²
Başkent	Pekin (21,9 milyon),
Başlıca Şehirleri	Pekin (21,9 milyon), Şanhay (28,5 milyon), Guanco (13 milyon), Shenzhen (11 milyon)
Yönetim Şekli	Tek parti yönetimi
Devlet Başkanı	Xi Jinping (14 Mart 2013'ten beri)
Para Birimi	Yuan (Renminbi)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar:

APEC (Asya-Pasifik Ekonomik İş birliği Forumu), ADB (Asya Kalkınma Bankası), ASEAN- (Güneydoğu Asya Ülkeleri Örgütü), WTO (Dünya Ticaret Örgütü)

Coğrafi Konum

Ülke dünyanın en büyük yüzölçümüne sahip ülkeler sıralamasında Rusya ve Kanada'nın ardından 3. sıradadır. Asya kıtasının doğusunda yer almaktadır. Doğuda Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti; güneydoğuda Makao, güneyde Laos, Birmanya, Vietnam, Hindistan, Bhutan, Nepal; batıda Pakistan, Afganistan, Tacikistan, Kırgızistan, Kazakistan; kuzeyde Moğolistan Halk Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu ile komşudur. Çin'in doğusunda Doğu Çin Denizi ve güneydoğusunda Güney Çin Denizi yer almaktadır. Çin'in toplam kara sınırları uzunluğu 20 000 km'den fazla olup Çin anakarasının toplam sahil uzunluğu ise 18 000 km'nin üstündedir.

Ülke çok geniş bir coğrafi alana sahip olması nedeni ile soğuk kara ikliminden sub-tropik iklime kadar geniş bir iklim kuşağına sahiptir.

Ülkenin başlıca şehirleri Şanhay (22 milyon kişi), Pekin (18,1 milyon kişi), Guanco (10 milyon kişi), Shenzhen (11 milyon kişi)

Siyasi ve İdari Yapı

1 Ekim 1949 tarihinde kurulan ÇHC'nin siyasi yapısı tek parti yönetimine dayanmaktadır. Çin Komünist Partisi (ÇKP) ülkenin tek siyasi hâkimidir. ÇKP 1921 yılında kurulmuştur ve 86 milyonu aşkın üyesi bulunmaktadır. Parti devletle bütünleşmiş olup, devlet politikası parti vasıtasıyla uygulanmaktadır. Devlet Başkanı aynı zamanda ÇKP'nin Genel Sekreteridir.

ÇHC'nin bugünkü Anayasası 1982 yılında onaylanmıştır. Anayasa'ya göre devletin merkez organları; Ulusal Halk Kongresi (UHK), ÇHC Devlet Başkanlığı, Devlet Konseyi, Merkezi Askeri Komisyon, Yüksek Mahkeme ve Başsavcılıktır.

Ulusal Halk Kongresi (Meclis) üyeleri ÇKP tarafından seçilen temsilcilerden oluşmaktadır. Ülkede genel seçim uygulaması yoktur.

Devlet Konseyi (hükümet), devlet idaresinin ve yürütme erkinin en üst organıdır. Hükümet işlerini Devlet Konseyi takip etmektedir. Devlet Konseyi 4 başbakan yardımcısı, 4 konsey üyesi, 25 bakandan oluşmakta ve başında başbakan bulunmaktadır. Devlet Konseyi, idari mevzuata ilişkin yasama işlemlerini gerçekleştirmeye yetkilidir. Ekonomiyi ve diplomatik ilişkileri yönetir ve toplumsal konuları ele alır. Başbakan, Devlet Başkanı tarafından atanır ve görevinden alınır.

Ayrıca, ÇKP liderliğinde siyasi danışma ve istişarelerin yapıldığı "Çin Halkının Siyasi Danışma Konferansı" (ÇHSDK) adlı bir mekanizma da mevcuttur.

Devlet yönetiminin en yetkili organı ÇKP Merkez Komitesi'ne bağlı olan Politbüro Daimî Komitesi'dir. Daimî Komite, Hükümetin de üzerinde bir kurum olup, ülkeyi ilgilendiren önemli konularda son söz sahibidir. Yedi üyeden oluşan Daimî Komite'nin başkanı Devlet Başkanı Xi Jinping'dir. Başbakan Komitenin üyeleri arasında yer almaktadır. Komitenin tüm üyeleri devlet lideri olarak kabul edilmektedir. ÇHC Devlet Başkanı Xi Jinping, Mart 2013 'de göreve başlamış olup, 2018 yılındaki seçimlerin ardından ömür boyu Başkan olarak kalmasına karar verilmiştir.

Çin'de meclisin görevi daha çok temsilidir. Ulusal Halk Kongresi (UHK) adı verilen meclisin üyeleri halk tarafından değil, ÇKP tarafından belirlenmektedir. Üyelerin seçiminde geniş tabanlı temsil gözetilmektedir. UHK yılda bir kez mart ayında toplanmakta ve Hükümet programını ve ihtiyaca göre hazırlanan yeni yasaları onaylamaktadır. Onay işlemi UHK'nın 2987 üyesinin onayıyla neticelenmektedir.

Çin'in idari yapısı 'Tek Ülke İki Sistem' olarak nitelendirilmektedir. Çin ana kara ile birlikte Hong ve Macao Çin Halk Cumhuriyeti'nin bir parçasıdır. Ancak Hong Kong ve Macao Özel İdari Bölge olarak tanımlanmakta ve ana karadan farklı olarak bu bölgelerde serbest ticaret rejimi uygulanmaktadır.

Çin ana karası idari olarak, 22 eyalet, 5 özerk bölge ve 4 belediyeye ayrılmıştır. Bu yapıların hepsi eyalet seviyesinde birimler olarak kabul edilmektedir. Çin Tayvan'ı 23. eyalet olarak kabul etmektedir.

Çin Halk Cumhuriyeti'ndeki eyaletler her biri nüfus ve yüz ölçümü olarak ortalama bir Avrupa ülkesinin boyutunda ve ölçeğindedir ve dolayısı ile ekonomik ve ticari açıdan da bir ülke olarak değerlendirilebilecek potansiyele sahiptirler.

Eyaletler: Anhui, Fujian, Gansu, Guangdong, Guizhou, Hainan, Hebei, Heilongjiang, Henan, Hubei, Hunan, Jiangsu, Jiangxi, Jilin, Liaoning, Qinghai, Shaanxi, Shandong, Sichuan, Yunnan, Zhejiang

Özerk Bölgeler: Guangxi, İç Moğolistan, Ningxia, Uygur (Xinjiang Uygur), Tibet (Xizang)

Belediyeler: Pekin (Beijing), Chongqing, Şanhay, Tianjin

Özel İdari Bölgeler: Hong Kong ve Macao

Nüfus ve İstihdam

2021 yılında verilerine ülkenin nüfusu 1,4 milyar üzerindedir. Anılan yıl nüfus artış oranı %3,3, doğum oranı %10,5 ölüm oranı %7,1 oranında gerçekleşmiştir. 1979 yılında başlayan ve 2016 yılında son verilen tek çocuk politikasının sonucunda ülkedeki kadın erkek dağılım erkekler lehine bozulmuş, nüfus yaşlanmış ve ülkenin en büyük ekonomik gücü olan iş gücünde düşüşe yol açmıştır. Diğer taraftan dışa açılma ve kentsel nüfusun gelirlerini artması, kentsel alanda yaşayan nüfusun artışı gibi nedenlerle tek çocuk politikası sonlandırılmasına rağmen nüfus artış hızında yavaşlama özellikle doğum oranlarındaki düşüşe bağlı olarak azalmaktadır. Nüfus içerisinde yaşlıların gençlere oranı giderek artmaktadır. 16-64 yaş arasındaki nüfus 2017 yılından itibaren 1 milyar kişinin altına düşmüş olup, bu düşüş devam etmektedir. 2019 yılında anılan yaş grubundaki nüfus 993 milyon kişi ile toplam nüfusun %70,9'unu temsil etmektedir. 2019 yılı verilerine göre 0-16 yaş grubunun nüfustaki payı %16,4 (23,4 milyon kişi), 65 yaş ve üstünün nüfustaki payı %12,5 (17,6 milyon kişi) düzeyindedir. Ülkede çalışan nüfusa göre çocuk ve yaşlı nüfusun oranı %40 düzeyindedir. Nüfusun %87'sini Han kökenli Çinlilerden oluşturmakta iken, %13'ünü ise diğer gruplara mensuptur.

Nüfusun %60,2 si şehirlerde yaşamaktadır ve yıllık şehirleşme hızı %2,4 oranındadır. Ülkede okuma yazma oranı %96,3 dür.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	14862,56	17458,04	19911,59	21865,48	23617,43	25353,05	27171,94	29128,86
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	2,2	8,1	4,4	5,1	5,1	5	4,9	4,8
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	10 525	12 359	14 096	15 486	16 740	17 991	19 312	20 743
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort., %)	2,4	0,9	2,1	1,8	2	2	2	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ye Oranı (%)	1,7	1,8	1,1	1	0,9	0,7	0,5	0,4
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	4,2	4	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Nüfus (milyon)	1412,12	1412,6	1412,55	1411,96	1410,84	1409,19	1407,01	1404,3

Kaynak: IMF

1978'den itibaren ülkenin attığı 3 önemli adım ülkeyi bugünkü ekonomik yapısının temellerini oluşturmuştur 1978 yılında ülkede reformların başlaması ve dışa açılma politikasının benimsenmesi ile birlikte Çin, merkezi planlı ekonomiden pazar ekonomisine geçmiş ve son 40 yılda ülke ekonomik ve sosyal anlamda hızlı bir gelişmiş, GSYİH'deki büyüme yılda ortalama %10 olmuştur. Bu değer, böylesine büyük bir ekonominin, tarihteki sürdürülebilir nitelikteki, en hızlı büyümesi olmuştur. Bu sayede ülkedeki 800 milyon kişi yoksulluktan kurtulmuştur.

1994 de yapılan vergi düzenlemeleri ve ardında 2001 yılında Dünya Ticaret Örgütüne üye olması ile dünya ekonomisine tam anlamıyla entegre olmuştur. Sonuç olarak ülke dünyanın üretim ve ticaretinin merkezi olmuştur.

Çin'in 13. Beş Yıllık Planında (2016-2020) sosyal dengesizliklerin giderilmesi, çevre kirliliğinin azaltılması, enerji verimliliğinin artırılması, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimin yaygınlaştırılması ile sosyal güvenlik sisteminin geliştirilmesi esas alınmıştır. Planda büyüme hızı olarak %6,5 hedeflenerek ekonominin yeni bir dengeye oturtulması ve 2020'ye kadar halkın ortalama düzeyde müreffeh bir toplum düzeyine eriştirilmesi hedeflenmişti. IMF verilerine göre 2019 yılında Çin'in Dünya ekonomisine %38,2 pay ile en çok katkı sağlayan ülke olmuştur.

Ülke dünyanın en hızlı büyüyen ekonomisidir. Son 30 yılda ortalama %6 oranında büyümüştür. Gelir dağılımdaki eşitsizlik, hızlı şehirleşme, çevresel sürdürülebilirlik, yaşlanan nüfus ve iç göçler, hızlı ekonomik büyüme ile etkileşim içinde olan diğer faktörlerdir.

2022 yılında Çin'in cari GSYİH'sinin 19,9 trilyon Amerikan doları olması beklenmektedir. Bu değerle ABD'nin ardından dünyanın en büyük 2. ekonomisi konumundadır. Ekonomide 2022 yılı için %4,4 büyüme beklenmektedir.

Ülkede kişi başına gelir gelişmiş ekonomilerin gerisinde seyretmekte olup 2022 yılı beklentisi 18.013 Amerikan Doları düzeyindedir.2021 yılı cari fiyatlarına göre 14 096 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 64. sırada yer almaktadır.

Dünya Bankası verilerine göre GSYİH içinde tarım sektörünün payı %8, sanayinin payı %38 ve hizmet sektörünün payı % 55dir.

IMF verilerine göre, 2022 yılında %2,1 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2023 yılında %1,8 olacağı tahmin edilmektedir. 2022 yılında %1 oranında fazla vereceği tahmin edilen cari işlemler dengesinin ise GSYİH'ye oranının, 2023 yılında da %1 oranında fazla vermesi beklenmektedir.

Çin ekonomisinin itici gücü durumundaki tüketim, yatırım ve ihracattır ve 2021 yılında ilk ikisi –tüketim ve yatırım– düşük performans göstermiştir. Covid-19 salgınını engellemek için uygulanan dışarıda yemek yeme kısıtlamaları nedeniyle yiyecek ve içecek tüketiminde düşüşler görülmesi, çip kıtlığı gibi sorunlar nedeniyle, otomobil satışlarının 2021'de sadece yüzde 7,6 artması gibi etkenler, toplam tüketim malları perakende satışlarının genel büyüme oranını aşağı doğru seyretmesine neden olmuştur.

2021'de yüzde 8,1'lik reel GSYİH büyümesinin ardından, büyümenin 2022'de yüzde 5,0'e kadar yavaşlaması bekleniyor. Bu tahmin; iç talebin azalması, Ukrayna'daki savaşla birlikte küresel ekonomik ortamın önemli ölçüde kötüleşmesine bağlı olarak yapılmaktadır. Ayrıca, 2020 yılı mart ayında son verilen COVID 19 salgınını önlemeye yönelik kısıtlamaların yeniden başlayıp yaygınlaşması ise ekonomiyi olumsuz yöne etkileyen bir diğer etken olarak ortaya çıkmaktadır.

Çin’de özel sektörünü GSYH’deki payı %60 düzeyindedir. Özel sektör ayrıca kentlerdeki işgücünün %80’i ve yeni iş imkânlarının da %90’ı özel sektördedir.

Çin orta üst gelir grubundaki ülkeler arasında kabul edilmesine karşılık, yoksulluğu azaltma çabalarının, kentsel alanlarda yaşayanlar da dahil olmak üzere, diğer orta gelir grubundaki ülkelerin standartlarına göre hâlâ yoksul olarak kabul edilen çok sayıda insanın karşı karşıya olduğu bir durum söz konusudur.

Çin dünyanın en büyük imalat sektörüne sahiptir. Aynı zamanda en hızlı büyüyen tüketici pazarı konumundadır. Ancak tüketimdeki yavaşlama büyüme de etkilemektedir.

Sanayi ve inşaat sektörü ülke ekonomisindeki payı %46’dır. 2018 yılında dünyanın en büyük çelik üreticisi konumundadır ve küresel çelik üretimin % 50’sini gerçekleştirmektedir. Çin dünyanın en büyük otomobil üreticidir. Dünya elektrikli araba üretim miktarında da 1.sıradaki üreticidir. Ülkede 100 adet elektrikli araç üreticisi bulunmaktadır. 2011 yılına kadar ülke en büyük kişisel bilgisayar üreticisi iken bu konudaki önde gelen firmalar Çin’e bağımlılıklarını azaltmak için tesislerini başka ülkelere taşımışlardır.

Hizmet sektörü kapsamında toptan ve perakende ticaret ülkede alışveriş merkezlerinin, küçük dükkânların restoran ve otel zincirlerinin açılması ile gelişmiştir. Çin’de; Guangdong, Jiangsu, Zhejiang, Shandong, Fujian, Şanhay ve diğer başlıca bölgelerdeki üretim toplam üretimin %80’inden fazlasını kapsamaktadır. Üretimin %90’ından fazlası Çin anakarasında yapılmaktadır. İç pazardaki talep taşrada üretim yapmakta olan firmalarla karşılanmaya çalışılırken, şehirlerdeki küresel firmalar genellikle dış ticarete yönelik üretim yapmaktadır.

Çin’de perakende sektörü ekonomik büyümeden pozitif yönde etkilenmektedir. Perakende sektöründe toplamda yaklaşık % 78,7’lik bir büyüme görülmüştür. Bu büyümede en büyük katkı hükümetin iç talebi arttırmaya yönelik politikalarına ve sektöre yönelik artan yabancı yatırımlara aittir. Çin’de mağaza perakendeciliği son 5 yılda yıllık ortalama %11,9 büyüme göstererek düzenli bir gelişim göstermiştir. Çin’de perakendeciliğin ufak bir kısmını oluşturan telefonla pazarlama, doğrudan postalama, kapıdan kapıya satış gibi yollarla faaliyet gösteren mağaza dışı perakendecilik ise henüz gelişme aşamasındadır. Çin’in perakende sektörünün her geçen yıl büyüüp küresel perakende pazarındaki payını giderek arttırması beklenmektedir. 2020 yılına gelindiğinde Çin’in küresel perakende pazarındaki satışların %36’sına sahip olacağı öngörülmektedir. Dünyanın en çok perakende satış yapan ilk iki şehrinin sırasıyla Şanhay ve Pekin olacağı tahmin edilmektedir. Toplam perakende satışlarındaki yüksek artış rakamlarına rağmen Çin, BRIC ülkeleri içinde kişi başına perakende harcamalarında yıllık 2 000 dolarlık harcama ile Rusya ve Brezilya’nın ardından üçüncü sırada yer almaktadır. Çin perakende sektörünün hızlı büyümesinde hızlı kentleşmenin

ve orta sınıf tüketici sayısındaki artışın bu gelişmede önemli etkisi bulunmaktadır. Çinli tüketiciler ürünlere kolay ve uygun şartlarda erişim beklentisine sahiptir. Bunun sonucu olarak perakende sektörünün tüketicilere erişiminde elektronik ticaret (e-ticaret) önemli bir araç olarak öne çıkmaktadır.

Turizm işgücü ve döviz girdisi için önem arz eden bir sektördür. Diğer taraftan, lüks tüketim sektörü ülkede çok hızlı gelişmektedir. Bu kapsamda gıda ve alkollü alkolsüz içecekler, otomotiv, hazır giyim ile hizmet sektöründe restoranlar öne çıkmaktadır. Çin'in son yıllardaki tüketici eğilimlerinde etkileyen en önemli faktörlerden biri sayıları 200 milyonu bulan üst gelir grubundaki tüketicilerdir. 1,4 milyar nüfusa sahip Çin'de 400 milyon Çinlinin kişi başına düşen yıllık geliri satın alma gücü paritesine göre 8 bin Amerikan dolarının üstündedir. Lüks tüketim, zenginliğin ve sosyal statünün bir göstergesi olarak sayıldığından bir bireyin maddi durumunda ani bir yükseliş olduğunda lüks tüketime yönelmesi birey için gayet normal bir ihtiyaç olarak görülmeye başlamıştır.

Detaylı bilgi için:

[-https://www.imf.org/en/News/Articles/2019/10/18/na102319-prolonged-uncertainty-weighs-on-asiaseconomy](https://www.imf.org/en/News/Articles/2019/10/18/na102319-prolonged-uncertainty-weighs-on-asiaseconomy)

[-https://www.worldbank.org/en/country/china](https://www.worldbank.org/en/country/china)

[-https://www.worldbank.org/en/country/china/overview](https://www.worldbank.org/en/country/china/overview)

3. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Politikası

Çin Halk Cumhuriyeti Devlet Başkanı Xi Jinping tarafından 2014 yılı içerisinde açıklanan “Yeni Normal” kavramı ile Çin ekonomisinde yüksek hızlı büyümeden orta - yüksek hızlı, ancak sürdürülebilir bir büyümeye geçilmesi, ekonominin yeniden yapılandırılması, girdi ve yatırım temelli bir büyüme modeli yerine yenilik temelli bir büyümenin olanaklı kılınması ifade edilmektedir. Son yıllarda Çin'de arz yönlü reformlar aracılığıyla büyümenin niceliği kadar niteliğinin de gözetildiği ve finansal istikrarın öne çıkarıldığı bir ekonomi politikasının izlendiğini belirtmek mümkündür.

Çin'in yeni ekonomi politikası çerçevesinde Çin'in kaliteli ithal ürünleri talebi her geçen gün artmaktadır. Nitekim Çin 2021 yılı itibarıyla 2,7 trilyon dolarlık ithalatı ile dünyanın en büyük ikinci ithalatçısı konumundadır. 2021 yılındaki 3,4 trilyon dolar değerindeki ihracatı ile de dünyanın en büyük ihracatçısıdır.

Özellikle Çin'in 2001'deki Dünya Ticaret Örgütü üyeliği ile birlikte Çin'in dış ticaret rejiminde önemli liberalleşmeler yaşanmış ve yaşanmaya devam etmektedir. Çin'de ilgili makamlar nezdinde kayıt yaptırdıktan sonra yabancı sermayeli olanlar dâhil tüm şirketler, dış ticareti sadece devlet tarafından yapılabilen belirli ürünler haricindeki tüm ürünlerin serbestçe ihracat ve ithalatını yapabilmektedir. İthal edilen malların ülke içerisinde dağıtımını yapabilmek için malın dağıtım haklarının da alınması gerekmektedir.

Çin, ithalata konu ürünleri üç ana başlık altında sınıflandırmaktadır. Bunlar; ithalatına izin verilen ürünler, ithalatına kısıtlı izin verilen ürünler ve ithalatı yasak olan ürünlerdir. Birçok ürünün ithalatı serbestçe gerçekleştirilirken, bazı ürünler üzerinde kota ve ruhsat kısıtlamaları uygulanmaktadır. Zehirli maddeler vs. gibi kalemlerin ithalatı ise yasaktır. Tüm şirketler (Çinli ve yabancı) çoğu ürünü ithal etme hakkına sahiptir, ancak sınırlı sayıda mal devlet ticaret şirketleri aracılığıyla ithalat için ayrılmıştır.

Geçmiş dönemde, Çin'de dış ticaret haklarına sahip az sayıda şirket bulunmaktaydı. Çin'in DTÖ'ye katılımını takiben, Dış Ticaret Yasası ve Dış Ticaret Operatörlerinin Dosyalandırılması ve Kayıtlarına İlişkin Önlemler uyarınca dış ticaret yapmaya yetkili şirketlerin sayısı hızlı bir şekilde artmıştır.

Çin açısından, yurtiçi tüketici talebinin artırılması, istikrarlı ekonomik büyüme ve ekonominin yeniden yapılandırılması en önemli araçlardan biridir. Bu kapsamda, Çin, özellikle nihai tüketiciye yönelik ithal ürünlerine gümrük vergilerini düşürmektedir.

Çin'de ithalatın bedelinin ödenmesi için ağırlıklı olarak akreditif ve vesaik mukabili ödeme yöntemleri kullanılmaktadır. Çin bankalarının büyük çoğunluğunun hem ihracat hem de ithalat için akreditif açma yetkisi bulunmaktadır. Çin'de şubesi ya da temsilcilik ofisi olan yabancı sermayeli bankalar için de aynı durum söz konusudur. Vesaik mukabili ödeme ise akreditife benzemekte ancak daha az karmaşık ve daha esnek bir ödeme olanağı sağlamaktadır. Bu yöntemde, ihracatçının malı yüklemesinin ardından, sevk belgeleri ihracatçının bankası kanalıyla, bedelinin tahsili karşılığında teslim edilmek üzere Çin'deki ithalatçının bankasına gönderilmektedir. Bu banka, mal bedelini tahsil ettikten sonra ithalatçıya söz konusu malların çekilmesini sağlayacak evrakı teslim etmektedir.

Ticaretin olağan akışında, ilgili Çin ithalatçısı (acente, distribütör, ortak girişim ortağı vs.) mal ithalatı için gerekli belgeleri ihracatçıdan temin etmekte ve bunları Çin Gümrük İdaresine sunmaktadır. Gerekli belgeler ürüne göre değişmektedir; ancak genel olarak konşimento, fatura, gönderim listesi, gümrük beyannamesi, sigorta poliçesi ve satış sözleşmesi gibi standart belgeler ile ithalat kota sertifikası (talep edilmesi halinde), ithalat lisansı (talep edilmesi halinde), denetim sertifikası (talep edilmesi halinde) ve diğer belgeleri içermektedir.

İthalat Rejimi

Çin'e ihraç edilen tüm ürünler yerel mevzuata uygun olmak zorundadır. Ülkeye yapılan ithalat Çin hükümeti tarafından üç kategoride ele alınmaktadır; bunlar ülkeye girişi yasak olan ürünler, kısıtlı olarak izin verilen ürünler ve serbestçe ticareti yapılabilen ürünlerdir. Çin Gümrükler Genel İdaresi yasak ve kısıtlamalara tabi olan ürünlerin listesini düzenli olarak güncelleyerek web sitesinde yayınlamaktadır.

Çin'de gümrük değerlemesi, ithal edilen ürünlerin değerlerini uluslararası piyasalardaki fiyatlar, yabancı piyasa fiyatları ve iç piyasa fiyatları temel alınarak listeleyen bir veri tabanı üzerinden gerçekleştirilmektedir. İthalatçı tarafından beyan edilen fiyatlar genel olarak kabul edilmekteyse de söz konusu veri tabanı ile beyan edilen fiyat arasında ciddi bir farklılık söz konusuysa yeniden bir hesaplama yapılmaktadır.

Çin gümrükleri tarafından ülkeye girecek ürünler için talep edilen evrak ürünün cinsine göre farklılık göstermektedir. Üretici ya da denetleyici kurum tarafından hazırlanmış olan kalite, miktar ve ağırlık ile ilgili belgeler mutlaka talep edilmektedir. Bazı ürünlerin ülkeye varışında kontrol edilmesi ya da beraberinde Çin hükümeti tarafından kabul edilmiş bir akreditasyon belgesi ile gelmesi gerekmektedir. Belirlenen şartlara uymayan ürünler satıcıya geri gönderilir ve bu durumda alıcı tarafında oluşan zarar nedeniyle bir tazminat da söz konusu olabilir.

Türkiye'den Çin'e ihraç edilen ürünlerin Çin'deki gümrük işlemleri büyük ölçüde Çin tarafındaki ithalatçı tarafından yapılacaktır. Ancak Türkiye'deki ihracatçının da konuya hâkim olması, her adımdan haberdar olması ve gerektiğinde talep edilen belgeleri temin edebilmesi gerekmektedir.

Geçmiş dönemde, Çin'de dış ticaret haklarına sahip az sayıda şirket bulunmaktaydı. Çin'in DTÖ'ye katılımını takiben, Dış Ticaret Yasası ve Dış Ticaret Operatörlerinin Dosyalanması ve Kayıtlarına İlişkin Önlemler uyarınca dış ticaret yapmaya yetkili şirketlerin sayısı hızlı bir şekilde artmıştır.

İhracat Rejimi

Çin'de ilgili makamlar nezdinde kayıt yaptırdıktan sonra yabancı sermayeli olanlar dahil tüm şirketler, dış ticareti sadece devlet tarafından yapılabilen belirli ürünler haricindeki diğer tüm ürünlerin serbestçe ihracat ve ithalatını yapabilmektedir.

İhracattaki belgeler ürün/sektör bazında değişmekle birlikte tüm ürünler açısından yer alması gereken belgeler aşağıda yer almaktadır:

- Ticari fatura
- Gönderilen ürünlerin ayrıntılı listesi

- Koşimento
- Gümrük beyannamesi
- Ürünle ilgili gerekli sertifikalar

Gümrük Tarifeleri

Çin açısından, yurtiçi tüketici talebinin artırılması, istikrarlı ekonomik büyüme ve ekonominin yeniden yapılandırılması en önemli araçlardan biridir. Bu kapsamda, Çin, özellikle nihai tüketiciye yönelik ithal ürünlerine uyguladığı gümrük vergilerini düşürmektedir.

Gümrük vergileri, Çin'in 2001'deki Dünya Ticaret Örgütü üyeliği ile birlikte düşmeye başlamıştır: 2000 yılında %15,3 olan ortalama ithalat tarifesi, 2022 itibarıyla %7,4'e kadar inmiş durumdadır.

Çin'in ürün bazında uyguladığı gümrük vergileri hakkında bilgi almak için Pekin Ticaret Müşavirliğimize başvurmaları mümkündür. Çince dilinde hizmet veren ÇHC Gümrükler Genel İdaresi sitesinden de gümrük vergisi araştırılabilir:

<http://www.customs.gov.cn/customs/302427/302442/jckszcx/index.html>

İç Vergiler ve Oranları

İhracat ve ithalat, gümrük vergilerine ve KDV'ye tabi olmakla birlikte belirli ürünler için Tüketim Vergisi de uygulanmaktadır.

Çin'de kurulmuş olan ya da yönetimi Çin'de bulunan bir firma Çin'de yerleşik olarak kabul edilmektedir ve gelirleri üzerinden vergilendirilmektedir. Çin'in halen 105 ülkeyle Çifte Vergilendirmeyi Önleme anlaşması bulunmaktadır. Ülkemiz ile Çin arasında yapılmış olan Türkiye

Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" 01.01.1998 tarihinde uygulamaya alınmıştır.

Vergilendirilebilir gelir, şirketin o mali yıldaki brüt gelirlerinden masrafların ve kayıpların düşülmesiyle hesaplanmakta ve tüm kâr, sermaye kazançları, temettüleri, faiz getirileri, kira gelirleri ve telif ücretleri bu kapsama girmektedir. Çin'de, üç kategoriye ayrılacak 18 farklı vergi türü bulunmaktadır:

- 1) KDV, Tüketim Vergisi, İşletme Vergisi, Taşıt Alım Vergisi ve Gümrük Vergisi dahil olmak üzere mal ve hizmet vergileri.
- 2) Kurumlar Vergisi ve Bireysel Gelir Vergisi dâhil olmak üzere gelir vergileri.

mamulleri; arı ürünleri; kuş yuvası ürünleri; yemeklik katı ve sıva yağlar: yağlı tohumlar; içi doldurulmuş hububat mamulleri; yağlı tohumlar; yenilebilir tohumlar; değirmencilik mamulleri ve malt; taze ve kurutulmuş sebzeler ve kuru bakliyat: gıda çeşni ve sosları; sert kabuklu meyveler ve tohumlar; kuru meyveler: Kavrulmamış kahve ve kakao çekirdekleri; özel amaçlı diyet gıdaları ile sağlığı güçlendirici gıdalar.

Bu gruba dahil olmayan ürünleri üreten/paketleyen firmalarımız kayıtlarını kendilerinin yapması gerekmektedir. Kayıt sayfası: cifer.singlewindow.cn adresindedir. Konuya ilişkin daha detaylı bilgi almak isteyen firmalarımızın Pekin Ticaret Müşavirliğimize başvurmaları mümkündür.

Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

Ürünün çeşidine (özellikle yaş meyve sebze ve et / kanatlı eti ürünleri için ilave belgeler gerekmektedir) göre değişim gösterse de Çin tarafından ithal gıda ve diğer ürünlerde talep edilen başlıca belgeler aşağıda sıralanmaktadır:

- Ticari fatura
- Gönderilen ürünlerin ayrıntılı listesi
- Konşimento
- Gümrük beyannamesi
- Sağlık Sertifikası
- Sıvı gıdalar için şişeleme tarihi
- Gıda etiketinin orijinal örneği
- Gıda etiketinin Çince örneği
- Gıda Kontrol Sertifikası
- Serbest Satış Sertifikası (Certificate of Free Sale)
- Çin Makamlarınca Verilecek Kargo Taşıma Sigortası Poliçesi Başvuru Formu
- (China Cargo Transportation Insurance Policy Application Form)

3) Tüm ürün grupları için etikette ve gümrükleme öncesinde ve sırasında istenebilecek belgelerin Arazi Takdir Vergisi, Emlak Vergisi, Kent ve İlçe Arazi Kullanım Vergisi, Ekilebilir Arazi Kullanım Vergisi, Tapu Vergisi, Kaynaklar Vergisi, Taşıt Vergisi, Damga Vergisi, Kentsel Bakım ve İnşaat Vergisi, Tütün Vergisi ve Gemi Tonaj Vergisi gibi diğer vergiler.

Çin'de Kurumlar Vergisi oranı %25 olarak belirlenmiştir. Ancak şirketin özelliğine göre ve belirli koşulların yerine getirilmesi durumunda farklı oranlar uygulanabilmektedir. Örneğin, küçük ölçekli ve kârlılığı düşük firmalar %20 vergi öderken, bu oran yüksek teknoloji statüsüne sahip ya da yüksek katma değerli hizmet sektöründe faal olan şirketler için %15'e düşmektedir. Temettüleri, faiz getirileri, kira gelirleri ve telif ücretleri gibi pasif gelirler üzerinden uygulanan stopaj vergisinin oranı %10 olarak belirlenmiştir.

Ülkede 2022 yılı için diğer vergi oranları Gelir Vergisi %45, KDV %13, Sosyal Güvenlik oranı %48, Şirketler için Sosyal Güvenlik Oranı %37, İşçiler için Sosyal Güvenlik Oranı %11'dir.

Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Çin'deki standartları oluşturma gözetim, takip ve kontrolüne ilişkin süreç Çin Halk Cumhuriyeti Standardizasyon İdaresi (SAC) tarafından yönetilmektedir. Diğer taraftan Kalite Denetimi ve Karantina Genel İdaresi (CIQ) konuyla ilgili merkezi idare konumundadır.

Çin'de standartlar zorunlu veya ihtiyari olabilmektedir. Zorunlu standartlar, insan sağlığı, kişisel mülkiyetin ve güvenliğin korunmasıyla ilgili olup kanunlar ve idari düzenlemeler vasıtası ile uygulamaya konulmaktadır. Bunların dışında kalan tüm standartlar ise gönüllü (ihtiyari) standartlar olarak kabul edilmektedir. Çin standartlarında dört seviye bulunmaktadır. En yaygın olarak uygulananlar şu şekildedir:

- 1) Ulusal Standartlar
- 2) Profesyonel Standartlar
- 3) Bölgesel Standartlar
- 4) Özel Teşebbüs (Firma)

Söz konusu seviyeler hiyerarşik yapıdadır.

Ulusal Standartlar genellikle "GB standartları" olarak anılmakta olup, Çin genelinde geçerlidir. İhtiyari standartlarda "T" ön eki kullanılmaktadır. Örneğin, gönüllü bir ulusal standart "GB / T" ön ekine sahipken, zorunlu bir ulusal standart "GB" ön ekini içermektedir.

Profesyonel Standartlar genellikle "Endüstri Standartları" olarak anılmaktadır. Mesleki standartlar endüstri sektörüne göre kodlanmaktadır. Profesyonel standartlardan ihtiyari nitelikte olanların da ilgili sektör kodundan sonra "/ T" eklenmektedir. Örneğin, tarım sektörü zorunlu standardı NY kodu ile başlarken tarımsal gönüllü standartlar için kod "NY / T"dir.

Yerel standartlar genellikle "Eyalet Standartları" olarak anılmaktadır. Ne Ulusal Standartlar ne de Profesyonel Standartlar mevcut olmadığında uygulanmaktadır. Ancak yerel bir alanda

endüstriyel ürünlerin güvenliği ve hijyeni için birleşik gereksinimlere ihtiyaç bulunmaktadır. Yerel Standartlar "DB + *" (zorunlu) veya "DB + * / T" (ihtiyari) ile tanımlanmaktadır.

Kurumsal Standartlar, Ulusal Standartlar, Profesyonel Standartlar ve Yerel Standartların mevcut olmadığı durumlarda Çin'deki bağımsız bir şirket tarafından geliştirilebilmekte ve/veya kullanılabilir. Kurumsal standartlar kodunu belirleme formülü "Q + *"dir. Burada * simgesi Kurumsal kodu temsil etmektedir.

Gıda Maddelerinin Çin'e İhracatı

Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) mevzuatı uyarınca, gıda ürünleri ithalatında bütün ihracatçı ülkeler tarafından risk analizi ve ürün spesifik protokollerin imzalanmasını öngören bir pazara giriş sürecinin tamamlanması gerekmektedir. Konu ile ilgili kurum olan ÇHC Kalite Kontrol, Denetim ve Karantina Genel İdaresi (AQSIQ) yeniden yapılandırılmış, 2017 yılından bu yana ÇHC Gümrükler Genel İdaresi (GACC) anılan konu kapsamında yetkili kılınmıştır.

Gıda sektörü, ülkemizin Çin'e yönelik ihracatının geliştirilmesi ve ürün çeşitliliğinin sağlanması açısından önem ve potansiyel arz eden bir sektör konumundadır. Bu kapsamda, ülkemizin gıda ürünlerinin Çin'e yönelik ihracatının artırılması amacıyla bir süredir sistematik çalışmalar yürütülmektedir.

Bu kapsamda, ilk olarak, gıda ürünlerimizin Çin'e yönelik girişinin kolaylaştırılması amacıyla, iki ülke arasında iş birliğine yönelik bir çerçeve anlaşması olan "Gıda Güvenliği Anlaşması" 19 Nisan 2013 tarihinde imzalanmış bulunmaktadır.

Çin'e gıda ürünlerimizin ihracatı kapsamında 2019 yılında kiraz ihracatımızda fümigasyon yönteminin önü açılmış, Antep fıstığı ihracatımız resmi olarak başlamış, Çin'e ihraç edilebilen su ürünlerimize ise ton balığı ve alabalık ürünleri eklenmiştir.

21 Mayıs 2020 tarihinde ise Çin'e süt ürünleri ihracatımızın önü açılmış; Çin Halk Cumhuriyeti Gümrükler Genel İdaresi tarafından yapılan açıklama ile Türkiye'den Çin'e süt ve süt ürünleri ihracatı için 54 firmaya farklı ürün gamlarında yetki verilmiştir. Bugün itibarıyla 71 işletmemiz süt ürünleri alanında Çin'e ihracat yapabilmektedir. Son olarak 2021 yılında Çin'e UHT süt ihracatımız da başlamış bulunmaktadır.

15 Ekim 2020 tarihinde kanatlı eti ihracatımız kapsamında bir firmamızın Çin'e ihracatı için Çin Halk Cumhuriyeti Gümrükler Genel İdaresi tarafından yetki verilmiştir. Halihazırda başta ÇHC Gümrükler Genel İdaresi olmak üzere ilgili tüm Çin makamları nezdinde diğer işletmelerimizin de Çin'e ihracat kapsamında gerekli onay süreçlerinin tamamlanması konusunda taleplerimiz ve yakından takip edilmektedir.

Su ürünleri ihracatımız kapsamında ise 56 firmamız Çin'e ihracat gerçekleştirebilmektedir. Diğer taraftan, Çin'e defne yaprağı, elma, üzüm, kivi, narenciye, nar ve iç badem ihracatımızın başlayabilmesi için de konunun muhatabı ÇHC Gümrükler Genel İdaresi ile görüşmeler yoğun bir şekilde devam etmektedir.

Kiraz, su ürünleri, kanatlı etleri gibi ürünlerin firma bazında ihracatının yapılabilmesi için firmanın Çin makamlarınca onaylı işletmeler listesine alınmış olması gerekmektedir. Bu konuda firmalarımızın ilk bilgi alma mercii ise Tarım ve Orman Bakanlığıdır.

ÇHC Gümrükler Genel İdaresi'nin 248 ve 249 Sayılı Düzenlemeleri

Çin Gümrükler Genel İdaresi'nin 248 ve 249 Sayılı Düzenlemeleri 2022 yılı itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

248 ve 249 Sayılı Düzenlemeler uyarınca aşağıda belirtilen ürün grupları kapsamındaki gıda maddelerini üreten/paketleyen firmalarımızın kayıtları Tarım ve Orman Bakanlığımız tarafından GACC'ye bildirilmektedir:

Et ve et mamulleri; yenilebilir bağırsak; su ürünleri; süt mamulleri; yumurta ve yumurta ürün bazında ayrıca araştırılması gerekmektedir.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Çin'in, özellikle tüketim malları için ürün bazında belirlenmiş etiketleme ve ambalajlama gereksinimleri bulunmaktadır. Bazı durumlarda, bu gereklilikleri karşılamayan malların Çin'e girişi reddedilmektedir.

Çin pazarında satılan tüm ürünler için ambalajlama, pazarlama açısından çok önemli bir konu olup müşteriye cezbedecek ambalajların kullanılması, pazara yüksek fiyattan giriliyor ise ürünün lüks imaja uygun bir ambalaj ile piyasaya sunulması önerilmektedir.

Tüketiciler tarafından gıda ürünlerinde ambalajlara büyük önem verilmektedir. Çin yeni yılında ve diğer özel günlerde gıda maddeleri, hediyeye amacı ile satın alınmaktadır. Bu nedenle ambalaj malzemesi ve tasarımı karar aşamasında belirleyici olmaktadır.

Hali hazırda yürürlükte olan yasalara göre ürünler belli standartları karşılamak zorundadır. Standartlara göre kalite belgesi verilen ürün üzerine güvenlik etiketi yapıştırılmaktadır. Kullanılan standartların kodları, seri numaraları ve isimleri ürün üzerine basılmış veya teknik kullanım kılavuzu ile ambalaj üzerine yazılmış olmalıdır.

Ülkedeki resmi dil olan "Basitleştirilmiş Çince" olarak da tanımlanan "Mandarin Lehçesi" kullanılması gerekmektedir. Çince olarak; ürün ismi, üretici ismi, adresi, temel katkı maddeleri ile bunların miktar ve özellikleri ile birlikte satış ve kullanım için ayrı ayrı üretim

ve son kullanma tarihleri, ürünün yanlış kullanımını önlemeye yönelik ve buna bağlı tehlikeleri kapsayan açıklayıcı uyarılar, uygun taşıma ve depolama ile ilgili talimatlar yer almalıdır. Ayrıca ithal edilen gıda ürünleri üzerinde ürünün güvenli olduğunu gösterecek lazer etiket bulunması istenmektedir.

Teknik Engeller

Çin'in sağlık ve bitki sağlığı önlemlerinin (SPS) uygulanmasına ilişkin mevzuatı, birçok yasa, yönetmelik ve ulusal standartlardan oluşmaktadır. Kapsanan ürünler arasında gıda, sağlıklı gıda, hayvanlar ve bitkiler, hayvan yemleri ve kozmetik ürünleri yer almaktadır.

SPS rejiminin temel koşulları, ilgili ürünlerin Çin'in zorunlu sıhhi standartlarına uygun olmasını sağlamaktır. Bu gereksinimler, temel olarak aşağıdaki mekanizmalar aracılığıyla uygulanmaktadır.

- İthal ürünlere uygulanan zorunlu ön kayıt: Kozmetik ve bazı gıda maddeleri Çin'in gıda ve ilaç düzenleme kurumlarından ön izin almadan ülkeye ithal edilmesi ve dağıtımını mümkün değildir.
- Ürün denetimi süreci: Çoğu gıda, kozmetik ürünleri ile hayvansal veya bitkisel menşeli ürünlerin gümrükleme aşamasında, tarife satırlarına bağlı olarak, görsel inceleme ve laboratuvar testlerinden geçmesi gerekebilmektedir.
- Bazı hayvansal ürünler için (örneğin et ve süt ürünleri) ÇHC Gümrükler Genel İdaresi ile ilgili ülkede muadili arasında imzalanması gereken protokolden sonra ÇHC Gümrükler Genel İdaresi tarafından "onaylanmış üreticiler" listesinin oluşturulması gerekmektedir. Ayrıca bu noktada protokole bağlı olarak sağlık sertifikası oluşturulmaktadır.

Diğer Teknik Engeller

Tarım ürünleri için Tarife Oranı kotası

SPS önlemlerinden ayrı olarak başlıca tarım ürünlerine uygulanan bir diğer ticaret engeli; tahıl, pamuk, şeker ve yün gibi ürünlere uygulanan Tarife Oranı Kotası'dır.

SPS'ye benzer şekilde, Çin'in ticaretteki teknik engelleri (TBT) de teknik düzenlemeler, kurallar ve standartlardan oluşmaktadır. Bu TBT kuralları esas olarak Çin Zorunlu Sertifikasyonu (CCC- China Compulsory Certification) olarak bilinen bir teknik uygunluk değerlendirme sistemi aracılığıyla uygulanmaktadır. CCC'ye tabi ürünler (tüketici elektroniği, ev aletleri ve otomotiv ürünleri gibi geniş bir ürün yelpazesini içerir) Çin'in Standardizasyon ve Akreditasyon Kurumu tarafından yayınlanan bir katalogta listelenmiştir. Bu ürünlerin, Çin

teknik gerekliliklerine uygunluğu sağlamak için, genellikle yerel bir Őube veya yabancı üreticinin ülkesindeki Çin yetkililerince atanmış temsilcisi tarafından yürütölen bir sertifikasyon sürecinden geçmesi gerekmektedir. Sertifikalı ürünlerin, bir ön koŐul olan CCC iŐaretini kullanmasına izin verilmektedir. Söz konusu ürünlerin Çin pazarına girişi için CCC iŐaretinin kullanılması bir zorunluluktur.

Çin’de Ürün Güvenliği Denetimleri

Çin’in ürün güvenliği konusu kapsayan birden çok yasa bulunmamaktadır. Üreticiler ve satıcıları ile bu alandaki diğer paydaŐlar, çeŐitli yasa ve yönetmeliklerde belirtilen kurallara zorundadır. Ürün güvenliği denetimleri sektöre göre farklılık gösterse de temel olarak “State Administration for Market Regulation” öncelikli yetkiye sahiptir.

4. DIŞ TİCARET

Genel Durum

DIŞ ticaret verileri aÇısından ise Çin, en yüksek ticaret hacmine sahip, en fazla diŐ ticaret fazlası veren, birinci sıradaki ihracatçı ve ikinci sıradaki ithalatçı ülkedir.

Çin 2021 yılında dünya ihracatında 1. sıradaki yeri ile dünya ihracatından %15,3 pay almıŐ ve bir önceki yıla göre %2 artış olmuştur. Aynı yıl, ülkenin küresel ithalattan aldığı pay 8,7 dir. 2020 yılına göre dünya ,ithalatından aldığı pay %5 azalmıŐtır.

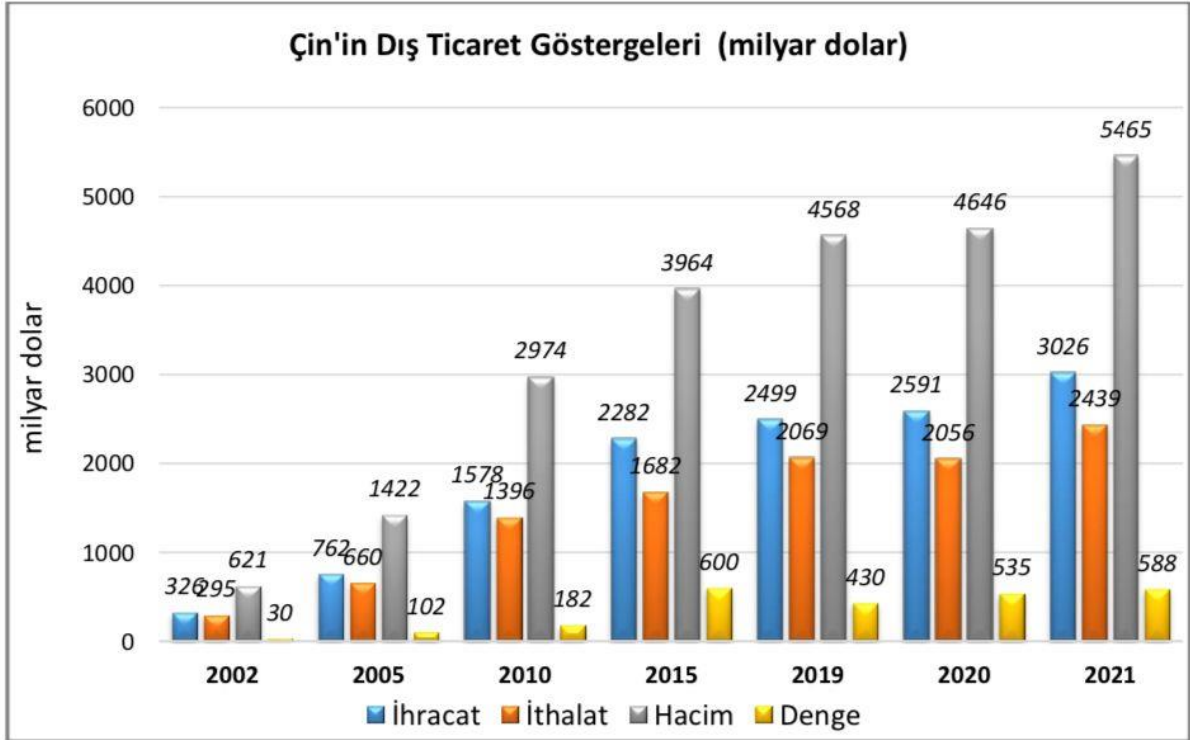
2017-2021 yılları arasında ülkenin ihracatı yıllık ortalama %9, ithalatı yıllık ortalama %7 artış kaydetmiŐtir.

2021 yılında ülkenin ihracatı 3,36 trilyon dolar, ithalatı 2,67 trilyon dolar olmuştur. DIŞ ticaretinde 2021 yılında 686 milyar dolar fazla vermiŐtir.

Ülkenin ihracatında en önemli ürün grupları sırasıyla: elektrikli makina ve cihazlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, mobilyalar ve aydınlatma cihazları, plastikler ve plastikten mamul eŐyalar, motorlu kara taşıtları ve aksamıdır.

Ülkenin ithalatında en önemli ürün grupları elektrikli makina ve cihazlar, mineral yakıtlar, yağlar, mekanik cihazlar ve aletlerdir.

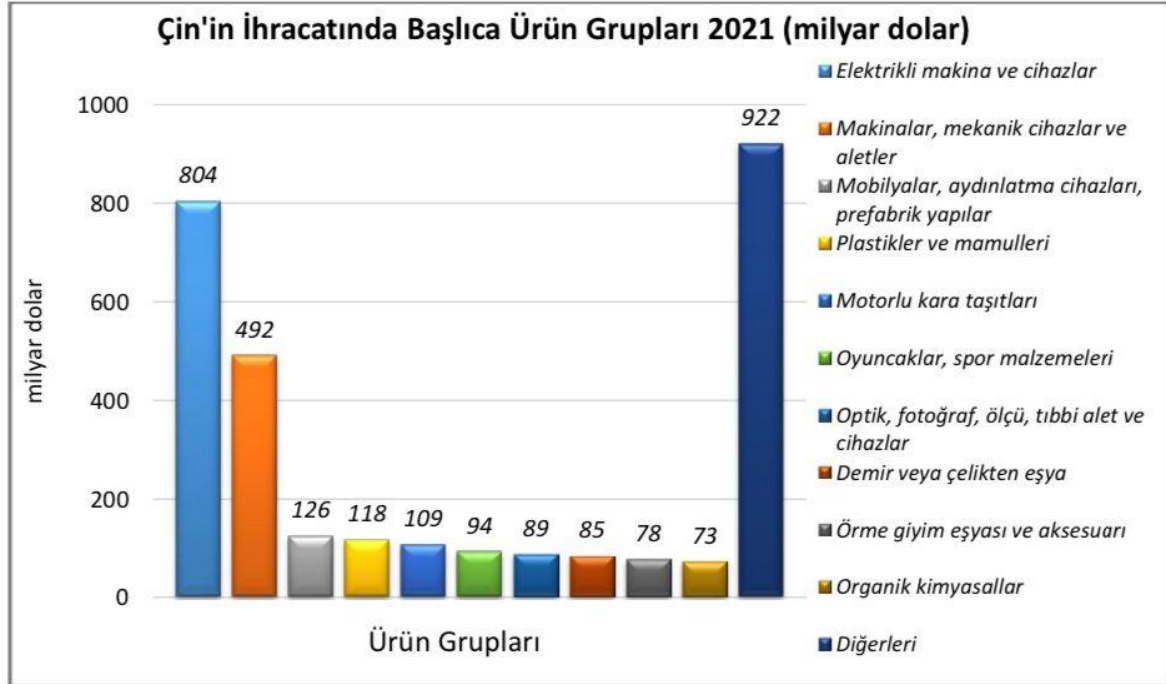
Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap-www.trademap.org, Direct data, Türkiye

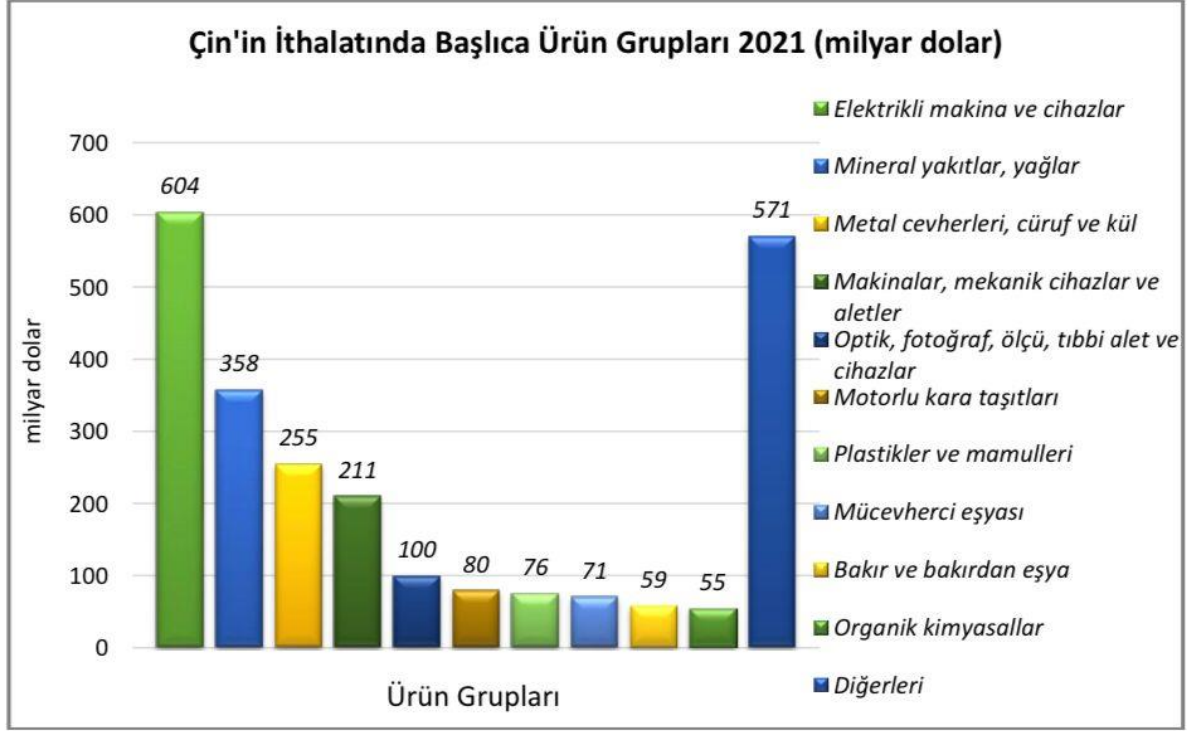
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticareti

İhracatı

Kaynak: Trademap-www.trademap.org, Direct data, Türkiye

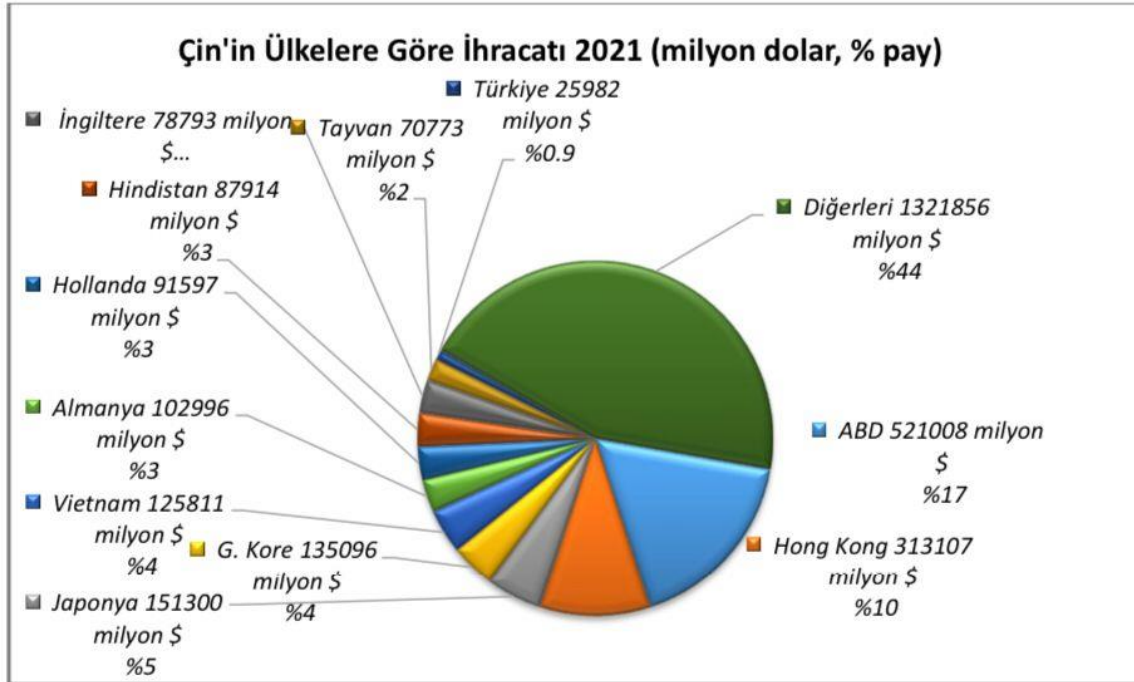
İthalatı

Kaynak: Trademap-www.trademap.org, Direct data, Türkiye

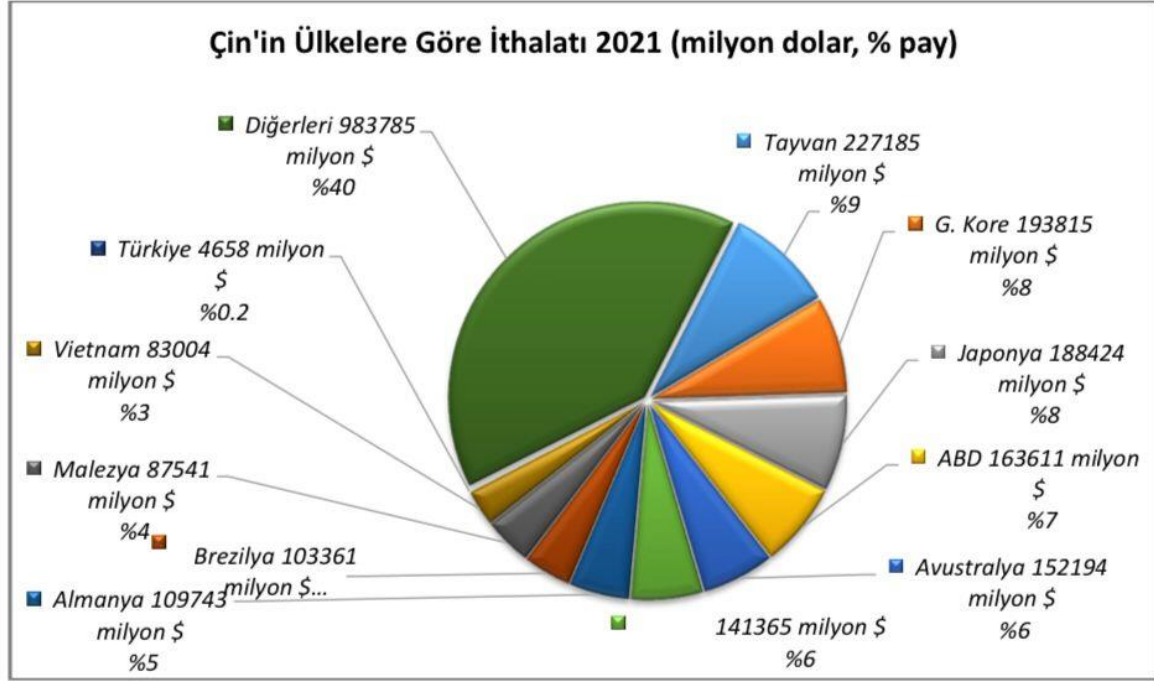
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticareti

İhracatı

Kaynak: Trademap-www.trademap.org, Direct data, Türkiye

İthalatı

Kaynak: Trademap-wwwçtrademap.org, Direct data, Türkiye

Çin'in Ülkelere Göre İhracatı (1000 dolar)

Sıra	Ülke	2019	2020	2021	Pay (%) 2021)	Değişim (%) 20202021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		2498 569 866	2590 607 686	3026 233 691	100	16,8
1.	ABD	418 584 250	452 576 771	521 008 384	17,2	15,1
2.	Hong Kong	279 616 724	272 658 016	313 106 773	10,3	14,8
3.	Japonya	143 223 969	142 641 690	151 300 183	5	6,1
4.	G. Kore	110 984 862	112 504 010	135 096 349	4,5	20,1
5.	Vietnam	98 004 333	113 813 694	125 811 125	4,2	10,5
6.	Almanya	79 706 091	86 823 917	102 996 497	3,4	18,6
7.	Hollanda	73 945 370	79 010 191	91 596 787	3	15,9
8.	Hindistan	74 924 285	66 726 981	87 913 681	2,9	31,8
9.	İngiltere	62 275 959	72 605 125	78 793 343	2,6	8,5
10.	Tayvan	55 079 733	60 141 641	70 772 778	2,3	17,7
11.	Malezya	52 481 738	56 427 589	69 143 321	2,3	22,5

12.	Tayland	45 619 577	50 525 507	62 140 390	2,1	23
13.	Meksika	46 377 886	44 850 418	61 092 900	2	36,2
14.	Avustralya	48 103 594	53 481 792	59 634 454	2	11,5
15.	Rusya	49 484 540	50 584 508	59 451 809	2	17,5
...
28.	Türkiye	17 321 763	20 356 568	25 981 536	0,9	27,6

Kaynak: Trademap-- www.tradenap.org , Direct data, ÇHC

Çin'in Ülkelere Göre İthalatı (1000 dolar)

Sıra	Ülke	2019	2020	2021	Pay (%, 2021)	Değişim (%, 2020-2021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		2068 950 255	2055 590 612	2438 686 293	100	18,6
1.	Tayvan	172 800 947	200 664 323	227 184 997	9,3	13,2
2.	G. Kore	173 553 267	172 756 030	193 814 634	7,9	12,2
3.	Japonya	171 523 312	174 867 747	188 424 168	7,7	7,8
4.	ABD	123 235 656	135 996 513	163 611 489	6,7	20,3
5.	Avustralya	119 608 314	114 836 642	152 194 080	6,2	32,5
6.	Belirtilmeyen bölgeler	129 525 387	125 277 787	141 364 729	5,8	12,8
7.	Almanya	105 037 212	105 261 229	109 743 210	4,5	4,3
8.	Brezilya	79 203 569	84 083 784	103 361 304	4,2	22,9
9.	Malezya	71 629 893	74 733 134	87 541 475	3,6	17,1
10.	Vietnam	64 078 465	78 474 632	83 003 642	3,4	5,8
11.	Rusya	60 257 151	57 180 563	70 670 715	2,9	23,6
12.	Tayland	46 134 732	48 097 894	57 012 623	2,3	18,5
13.	Endonezya	33 992 843	37 368 969	56 434 993	2,3	51
14.	S. Arabistan	54 257 291	39 033 136	51 612 519	2,1	32,2
15.	Singapur	35 230 306	31 550 580	35 285 279	1,4	11,8
...
59.	Türkiye	3 501 654	3 716 233	4 657 720	0,2	25,3

Kaynak: Trademap- www.tradenap.org- Direct data, ÇHC

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

Türkiye-Çin arasındaki ticaret değerleri incelendiğinde 2021 yılında ülkeye ihracatımız 3.6 milyar dolar, ithalatımız 23,0 milyar dolar sevişesindedir.

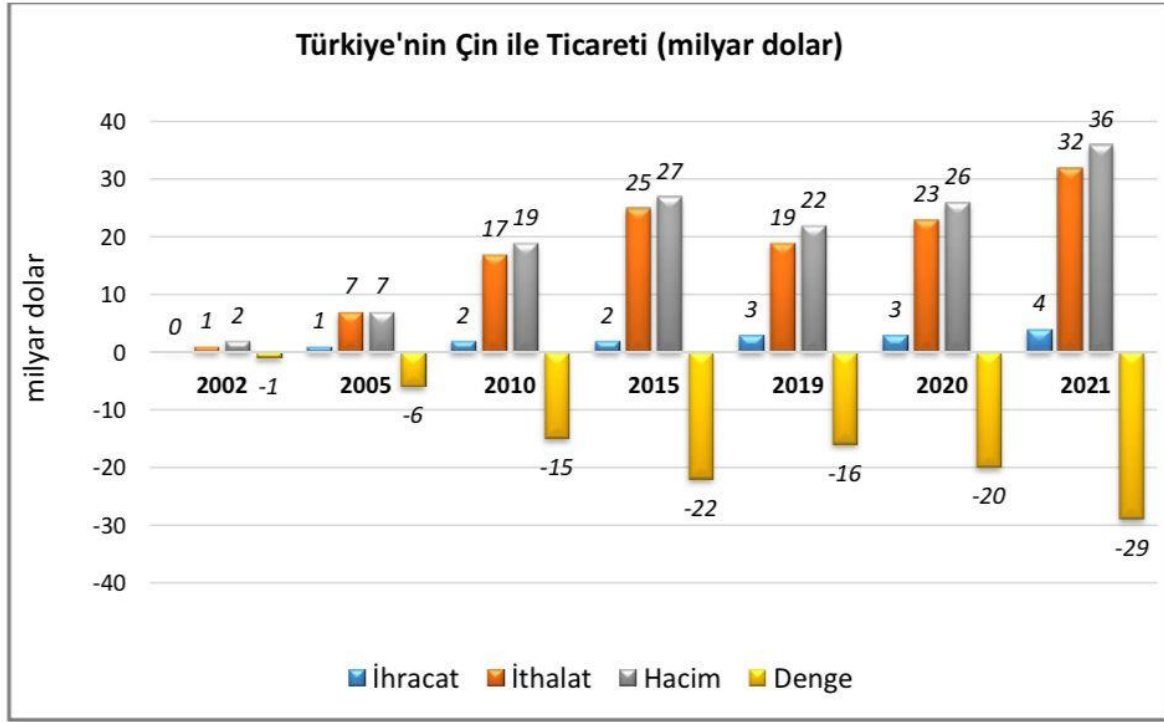
Çin ihracat yaptığımız ülkeler arasında 17. sıradadır ve ülkemiz ihracatındaki payı %1,6'dır ve ihracatımız bir önceki yıla göre %28 oranında artmıştır.

İthalat yaptığımız ülkeler arasında ise 32 milyar dolar ile ilk sırada yer almaktadır ve toplam ithalatımızdaki payı %11,9 düzeyindedir. Ülkeden ithalatımız bir önceki yıla kıyasla %40 oranında artmıştır.

Ülkeye ihracatımızda önde gelen ürünler: mermer ve traverten, metal cevherleri ve konsantreleri, rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları, Kurşun cevherleri ve konsantreleri, krom cevherleri ve konsantreleri, bakır cevherleri ve konsantreleri, demir cevherleri ve konsantreleri ile tıpta kullanılan alet ve cihazlardır.

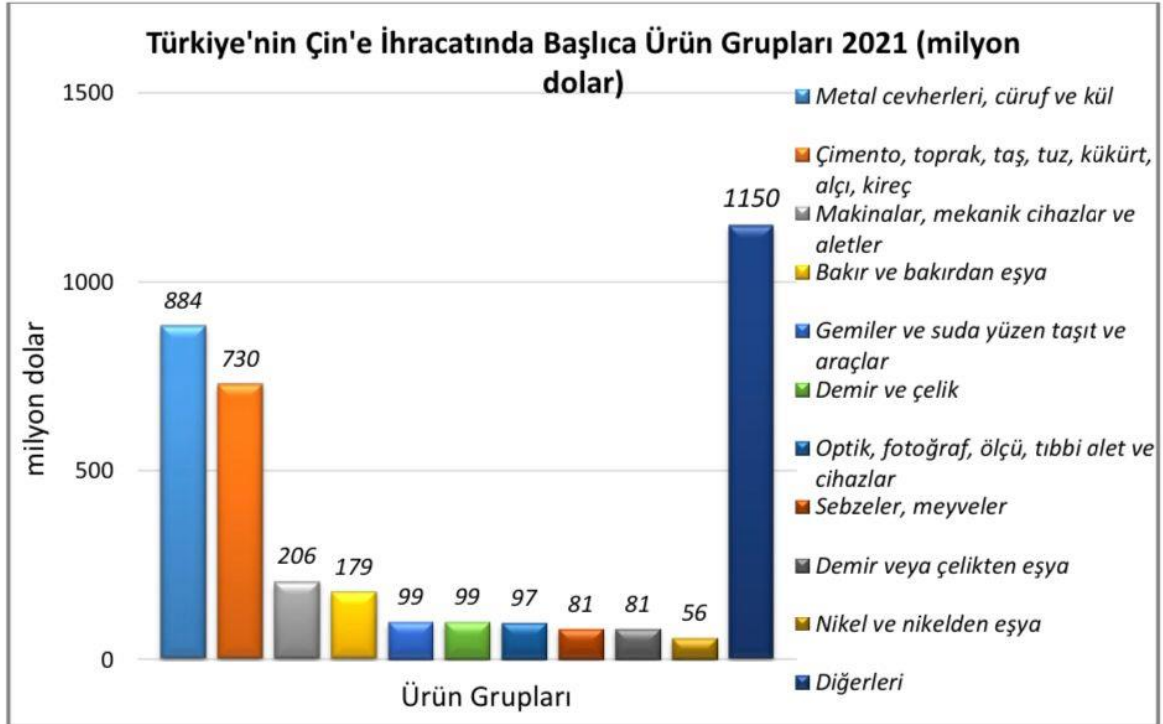
Ülkemizin Çin'den yaptığı ithalatta önde gelen ürünler: Telefonlar, cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar: Otomatik bilgi işlem makinaları manyetik veya optik okuyucular vb.: 85.25 ila 85.28 pozisyonlarında yer alan cihazlara mahsus aksam ve parçalar: Sentetik filament iplikleri; Hava veya vakum pompaları, hava veya gaz kompresörleri, fanlar, aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazlardır.

Türkiye-Çin Dış Ticareti

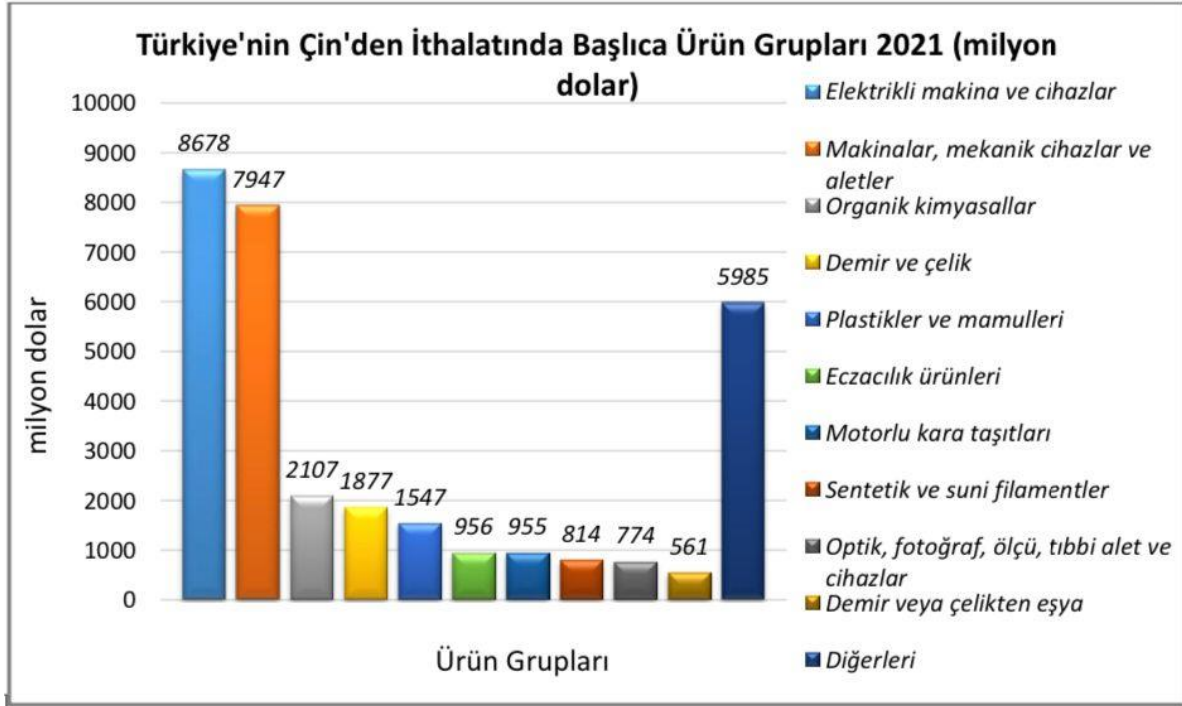
Kaynak: Trademap-www.çtrademap.org, Direct data, Türkiye

Türkiye'nin Çin'e İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-www.çtrademap.org, Direct data, Türkiye

Türkiye'nin Çin'den İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-www.trademmap.org, Direct data, Türkiye